

Funkcje programu EXCEL dotyczące podstawowych rozkładów prawdopodobieństwa

Uwaga. Niektóre funkcje wprowadzono do programu EXCEL od roku 2010, 2013 lub 2016.

Rozkłady skokowe

ROZKŁ.DWUM

Zwraca prawdopodobieństwo dla rozkładu dwumianowego.

$$P(X = k) = \binom{n}{k} p^k q^{n-k} \quad p \in (0, 1), \quad n \in N, \quad q = 1 - p \quad k = 0, 1, 2, \dots, n.$$

Składnia

ROZKŁ.DWUM(liczba_s;próby;prawdopodobieństwo_s;skumulowany)
czyli

ROZKŁ.DWUM(k;n;p;K)

k liczba sukcesów

n liczba doświadczeń (prób)

p prawdopodobieństwo sukcesu w jednej próbie

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca $P(X = k)$, gdy K = 1 to $P(X \leq k)$

Przykład

Prawdopodobieństwo trafienia celu w jednym strzale wynosi 0,8.

Do celu oddano niezależnie 5 strzałów. Oblicz prawdopodobieństwo, że cel został trafiony:

- jeden raz,
- dwa razy,
- co najmniej raz,
- najwyżej raz,
- więcej niż trzy razy,
- co najmniej dwa razy i mniej niż 4 razy.

Ad. a) $P(X = 1) = \text{ROZKŁ.DWUM}(1;5;0,8;0) = 0,0064$

Ad. b) $P(X = 2) = \text{ROZKŁ.DWUM}(2;5;0,8;0) = 0,0512$

Ad. c) $P(X \geq 1) = 1 - P(X = 0) = 1 - \text{ROZKŁ.DWUM}(0;5;0,8;0) = 1 - 0,00032 = 0,99968$

Ad. d) $P(X \leq 1) = \text{ROZKŁ.DWUM}(1;5;0,8;1) = 0,00672$

Ad. e) $P(X > 3) = 1 - P(X \leq 3) = 1 - \text{ROZKŁ.DWUM}(3;5;0,8;1) = 1 - 0,26272 = 0,73728$

Ad. f) $P(2 \leq X < 4) = P(X = 2) + P(X = 3) = \text{ROZKŁ.DWUM}(2;5;0,8;0) + \text{ROZKŁ.DWUM}(3;5;0,8;0) = 0,0512 + 0,2048 = 0,256$

lub

$P(2 \leq X < 4) = P(X \leq 3) - P(X \leq 1) = \text{ROZKŁ.DWUM}(3;5;0,8;1) - \text{ROZKŁ.DWUM}(1;5;0,8;1) = 0,26272 - 0,00672 = 0,256$

ROZKŁ.DWUM.ZAKRES

Zwraca prawdopodobieństwo dla rozkładu dwumianowego, gdy liczba sukcesów mieści się w podanym zakresie.

$$P(k_1 \leq X \leq k_2) = \sum_{k=k_1}^{k_2} \binom{n}{k} p^k q^{n-k}$$

Składnia

ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(próby;prawdopodobieństwo_s;liczba_s;[liczba_s2])

czyli

ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(n;p;k1:[k2])

n, p jak wyżej

k₁ dolny zakres liczby sukcesów

k₂ górny zakres liczby sukcesów, (gdy k₂ nie podamy to domyślnie k₂ = n).

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład dwumianowy z parametrami n = 8, p = 0,4. Oblicz:

- a) P(X < 5)
- b) P(X ≤ 5)
- c) P(X > 3)
- d) P(X ≥ 3)
- e) P(2 < X < 6)
- f) P(2 ≤ X ≤ 6)
- g) P(2 ≤ X < 6)
- h) P(2 < X ≤ 6)

Ad. a) P(X < 5) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;0;4) = 0,8263296

Ad. b) P(X ≤ 5) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;0;5) = 0,95019264

Ad. c) P(X > 3) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;4) = 0,2322432

Ad. d) P(X ≥ 3) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;3) = 0,27869184

Ad. e) P(2 < X < 6) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;3;5) = 0,63479808

Ad. f) P(2 ≤ X ≤ 6) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;2;6) = 0,88510464

Ad. g) P(2 ≤ X < 6) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;2;5) = 0,84381696

Ad. h) P(2 < X ≤ 6) = ROZKŁ.DWUM.ZAKRES(8;0,4;3;6) = 0,67608576

ROZKŁ.DWUM.ODWR

Zwraca najmniejszą wartość liczby sukcesów, dla której skumulowany rozkład dwumianowy jest większy lub równy niż dana wartość kryterium.

$$\sum_{i=0}^k \binom{n}{i} p^i q^{n-i} \geq \text{alfa}$$

Składnia

ROZKŁ.DWUM.ODWR(próby;prawdopodobieństwo_s;alfa)

czyli

ROZKŁ.DWUM.ODWR($n;p;alfa$)

n liczba doświadczeń (prób)

p prawdopodobieństwo sukcesu w jednej próbie

$alfa$ dane prawdopodobieństwo (kryterium)

Przykład

Rzucamy 15 razy kostką sześcienną. Interesuje nas liczba uzyskanych szóstek.

Wyznacz minimalną wartość k , aby $\sum_{i=0}^k \binom{15}{i} (1/6)^i (5/6)^{15-i} \geq 0,95$.

ROZKŁ.DWUM.ODWR(15;1/6;0,95) = 5

Zatem minimalna skumulowana liczba szóstek jest równa 5.

ROZKŁ.POISSON

Zwraca prawdopodobieństwo dla rozkładu Poissona.

$$P(X = k) = \frac{\lambda^k}{k!} e^{-\lambda} \quad \lambda > 0 \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

Składnia

ROZKŁ.POISSON(x ;średnia;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.POISSON($k;\lambda;K$)

k liczba zdarzeń

λ parametr rozkładu Poissona

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca $P(X = k)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq k)$

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład Poissona z parametrem $\lambda = 5$. Oblicz:

- a) $P(X = 2)$
- b) $P(X = 3)$
- c) $P(X = 5)$
- d) $P(X < 3)$
- e) $P(X \leq 3)$
- f) $P(X > 2)$
- g) $P(X \geq 2)$
- h) $P(1 \leq X < 4)$
- i) $P(1 \leq X \leq 4)$

Ad. a) $P(X = 2) = \text{ROZKŁ.POISSON}(2;5;0) = 0,08422$

Ad. b) $P(X = 3) = \text{ROZKŁ.POISSON}(3;5;0) = 0,14037$

Ad. c) $P(X = 5) = \text{ROZKŁ.POISSON}(5;5;0) = 0,17547$

Ad. d) $P(X < 3) = \text{ROZKŁ.POISSON}(2;5;1) = 0,12465$

Ad. e) $P(X \leq 3) = \text{ROZKŁ.POISSON}(3;5;1) = 0,26503$

Ad. f) $P(X > 2) = 1 - P(X \leq 2) = 1 - \text{ROZKŁ.POISSON}(2;5;1) = 1 - 0,12465 = 0,87535$

Ad. g) $P(X \geq 2) = 1 - P(X \leq 1) = 1 - \text{ROZKŁ.POISSON}(1;5;1) = 1 - 0,04043 = 0,95957$

Ad. h) $P(1 \leq X < 4) = P(X \leq 3) - P(X \leq 0) = \text{ROZKŁ.POISSON}(3;5;1) -$

$\text{ROZKŁ.POISSON}(0;5;1) = 0,265026 - 0,006738 = 0,25829$

Ad. i) $P(1 \leq X \leq 4) = P(X \leq 4) - P(X \leq 0) = \text{ROZKŁ.POISSON}(4;5;1) -$

$\text{ROZKŁ.POISSON}(0;5;1) = 0,440493 - 0,006738 = 0,433755$

ROZKŁ.HIPERGEOM

Zwraca prawdopodobieństwo dla rozkładu hipergeometrycznego.

$$P(X = k) = \frac{\binom{M}{k} \binom{N-M}{n-k}}{\binom{N}{n}}$$

n, N, M to liczby całkowite nieujemne,

$$M \leq N, n \leq N,$$

$$\max(0, M + n - N) \leq k \leq \min(M, n)$$

Składnia

ROZKŁ.HIPERGEOM(próbka;wielk_próbki;populacja_s;wielk_populacji;skumulowany)
czyli

ROZKŁ.HIPERGEOM(k;n;M;N;K)

k liczba wylosowanych wyróżnionych elementów

n liczba wylosowanych elementów

M liczba wyróżnionych elementów

N liczba wszystkich elementów

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca $P(X = k)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq k)$

Przykład

Wśród 100 jednakowych kondensatorów jest 20 wadliwych. Losujemy 10 kondensatorów. Jakie jest prawdopodobieństwo, że wśród wylosowanych kondensatorów jest 5 wadliwych?

$$P(X = 5) = \text{ROZKŁ.HIPERGEOM}(5;10;20;100;0) = 0,021531$$

ROZKŁ.DWUM.PRZEC

Zwraca prawdopodobieństwo dla **ujemnego rozkładu dwumianowego**.

$$P(X = k) = \binom{k+m-1}{k} p^m q^k \quad p \in (0, 1), m \in \mathbb{N}$$

Składnia

ROZKŁ.DWUM.PRZEC(liczba_p;liczba_s;prawdopodobieństwo_s;skumulowany)
czyli

ROZKŁ.DWUM.PRZEC(k;m;p;K)

k liczba prób Bernoulliego poprzedzających m sukcesów

m liczba pożądanых sukcesów

p prawdopodobieństwo sukcesu w jednej próbie

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca $P(X = k)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq k)$

Przykład

Rzucamy symetryczną kostką sześcienną. Rzuty wykonujemy aż wypadnie 6 oczek dwa razy (nie koniecznie kolejno). Obliczyć prawdopodobieństwo, że nie uda nam się to w siedmiu rzutach a uda w ósmym rzucie.

$$P(X = 5) = \text{ROZKŁ.DWUM.PRZEC}(7;2;1/6;0) = 0,062018$$

Rozkłady ciągłe

ROZKŁ.NORMALNY

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **normalnego**.

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}} \quad x \in R \quad m \in R, \sigma \in (0, +\infty)$$

Składnia

ROZKŁ.NORMALNY(x;średnia;odchylenie_std;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.NORMALNY(x;m;σ;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

m wartość oczekiwana

σ odchylenie standardowe

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład N(4; 2). Oblicz:

- $P(X < 3)$
- $P(X \leq 3)$
- $P(X > 2)$
- $P(X \geq 2)$
- $P(1 < X < 4)$
- $P(1 \leq X \leq 4)$
- $P(|X| < 1)$
- $P(|X| > 0,5)$
- $P(|X - 5| < 3)$
- $P(|X + 1| > 0,5)$

Ad. a) , b) $P(X < 3) = P(X \leq 3) = \text{ROZKŁ.NORMALNY}(3;4;2;1) = 0,30854$

Ad. c) , d) $P(X > 2) = P(X \geq 2) = 1 - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(2;4;2;1) = 1 - 0,15866 = 0,84134$

Ad. e) , f) $P(1 < X < 4) = P(1 \leq X \leq 4) = \text{ROZKŁ.NORMALNY}(4;4;2;1) - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(1;4;2;1) = 0,5 - 0,06681 = 0,433193$

Ad. g) $P(|X| < 1) = P(-1 < X < 1) = \text{ROZKŁ.NORMALNY}(1;4;2;1) - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(-1;4;2;1) = 0,06681 - 0,00621 = 0,060598$

Ad. h) $P(|X| > 0,5) = 1 - P(-0,5 < X < 0,5) = 1 - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(0,5;4;2;1) + \text{ROZKŁ.NORMALNY}(-0,5;4;2;1) = 1 - 0,04006 + 0,01222 = 1 - 0,027835 = 0,972165$

Ad. i) $P(|X - 5| < 3) = P(-3 < X - 5 < 3) = P(2 < X < 8) = \text{ROZKŁ.NORMALNY}(8;4;2;1) - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(2;4;2;1) = 0,97725 - 0,15866 = 0,818595$

Ad. j) $P(|X + 1| > 0,5) = 1 - P(-0,5 < X + 1 < 0,5) = 1 - P(-1,5 < X < -0,5) = 1 - \text{ROZKŁ.NORMALNY}(-0,5;4;2;1) + \text{ROZKŁ.NORMALNY}(-1,5;4;2;1) = 1 - 0,0122245 + 0,00298 = 1 - 0,00924 = 0,99176$

ROZKŁ.NORMALNY.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu **normalnego**.

Składnia

$\text{ROZKŁ.NORMALNY.ODWR}(\text{prawdopodobieństwo}; \text{średnia}; \text{odchylenie_std})$

czyli

$\text{ROZKŁ.NORMALNY.ODWR}(p; m; \sigma)$

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

m wartość oczekiwana

σ odchylenie standardowe

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład $N(-1; 5)$.

Wyznaczyć x dla których:

a) $P(X < x) = 0,7$

b) $P(X \leq x) = 0,2$

c) $P(X > x) = 0,4$

Ad. a) $P(X < x) = 0,7$ $x = \text{ROZKŁ.NORMALNY.ODWR}(0,7; -1; 5) = 1,6220026$

Ad. b) $P(X \leq x) = 0,2$ $x = \text{ROZKŁ.NORMALNY.ODWR}(0,2; -1; 5) = -5,208106$

Ad. c) $P(X > x) = 0,4$ $1 - P(X \leq x) = 0,4$ $P(X \leq x) = 0,6$
 $x = \text{ROZKŁ.NORMALNY.ODWR}(0,6; -1; 5) = 0,2667355$

ROZKŁ.NORMALNY.S

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla standardowego rozkładu **normalnego** $N(0, 1)$.

Składnia

$\text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(z; \text{skumulowany})$

czyli

$\text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(x; K)$

$x = z$ argument funkcji gęstości/dystrybuanty

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq x)$

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład $N(0; 1)$. Oblicz:

- a) $P(X < -2)$
- b) $P(X > 2)$
- c) $P(-2 < X < 2)$

Ad. a) $P(X < -2) = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(-2;1) = 0,02275$

Ad. b) $P(X > 2) = 1 - \text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(2;1) = 1 - 0,97725 = 0,02275$

Ad. c) $P(-2 < X < 2) = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(2;1) - \text{ROZKŁ.NORMALNY.S}(-2;1) = 0,97725 - 0,02275 = 0,9545$

ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR

Zwraca kwantyl standardowego rozkładu **normalnego** $N(0, 1)$.

Składnia

ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR(prawdopodobieństwo)

czyli

ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR(p)

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład $N(0; 1)$. Φ jest dystrybuantą tej zmiennej losowej. Wyznacz liczbę a spełniającą zależność:

- a) $\Phi(a) = 0,01$
- b) $\Phi(a) = 0,05$
- c) $\Phi(a) = 0,95$
- d) $\Phi(a) = 0,99$
- e) $P(X > a) = 0,05$
- f) $P(|X| < a) = 0,5$
- g) $P(|X| > a) = 0,95$

Ad. a) $a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,01) = -2,3263$

Ad. b) $a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,05) = -1,6449$

Ad. c) $a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,95) = 1,6449$

Ad. d) $a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,99) = 2,3263$

Ad. e) $P(X > a) = 0,05 \quad \Phi(a) = 0,95 \quad a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,95) = 1,6449$

Ad. f) $P(|X| < a) = 0,5 \quad P(-a < X < a) = 0,5 \quad 2\Phi(a) - 1 = 0,5 \quad \Phi(a) = 0,75 \quad a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,75) = 0,6745$

Ad. g) $P(|X| > a) = 0,95 \quad 1 - P(-a \leq X \leq a) = 0,95 \quad 1 - (2\Phi(a) - 1) = 0,95 \quad \Phi(a) = 0,525 \quad a = \text{ROZKŁ.NORMALNY.S.ODWR}(0,525) = 0,0627$

PHI

Zwraca wartość funkcji gęstości dla **standardowego rozkładu normalnego N(0, 1)**.

Składnia

PHI(x)

x = argument funkcji gęstości

ROZKŁ.EXP

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **wykładniczego**.

$$f(x) = \begin{cases} ae^{-ax} & x > 0 \\ 0 & x \leq 0 \end{cases} \quad a > 0$$

Składnia

ROZKŁ.EXP(x;lambda;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.EXP(x;a;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

a = λ parametr rozkładu

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

Przykład

Czas bezawaryjnej pracy pewnego typu procesora ma rozkład wykładniczy o wartości oczekiwanej 4 lata. Obliczyć prawdopodobieństwo, że taki procesor może bezawaryjnie pracować ponad 10 lat.

Ponieważ $EX = 1/a$ to $a = 0,25$

$$P(X > 10) = 1 - \text{ROZKŁ.EXP}(10;0,25;1) = 1 - 0,9179 = 0.0821$$

ROZKŁ.LOG

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **logarytmiczno-normalnego**.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(\ln x - m)^2}{2\sigma^2}} & \text{dla } x > 0 \\ 0 & \text{dla } x \leq 0 \end{cases} \quad m \in R, \sigma \in (0, +\infty)$$

Składnia

ROZKŁ.LOG(x;średnia;odchylenie_std;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.LOG(x;m;σ;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

m, σ parametry rozkładu

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

ROZKŁ.LOG.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu **logarytmiczno-normalnego**.

Składnia

ROZKŁ.LOG.ODWR(prawdopodobieństwo;średnia;odchylenie_std)

czyli

ROZKŁ.LOG.ODWR(p;m;σ)

p prawdopodobieństwo (rząd kwantyla)

m, σ parametry rozkładu

ROZKŁ.WEIBULL

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **Weibulla**.

$$f(x) = \begin{cases} \alpha \frac{x^{\alpha-1}}{\beta^\alpha} e^{-\left(\frac{x}{\beta}\right)^\alpha} & \text{dla } x > 0 \\ 0 & \text{dla } x \leq 0 \end{cases} \quad \alpha, \beta > 0$$

Składnia

ROZKŁ.WEIBULL(x;alfa;beta;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.WEIBULL(x;α;β;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

α, β parametry rozkładu

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

ROZKŁ.BETA

Zwraca prawdopodobieństwo/gęstość dla rozkładu **beta**.

$$f(x) = \frac{\Gamma(\alpha)\Gamma(\beta)}{\Gamma(\alpha+\beta)} \frac{(x-a)^{\alpha-1}(b-x)^{\beta-1}}{(b-a)^{\alpha+\beta-1}} \quad a < x < b \quad \alpha, \beta, a, b \in (0, +\infty)$$

Składnia

ROZKŁ.BETA(x;alfa;beta;skumulowany;[A];[B])

czyli

ROZKŁ.BETA(x;α;β;K;[a];[b])

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

α, β parametry rozkładu

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

a; b dolna i górna wartość argumentu x (domyślne wartości to a = 0, b = 1)

ROZKŁ.BETA.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu beta.

Składnia

ROZKŁ.BETA.ODWR(prawdopodobieństwo;alfa;beta;[A];[B])

czyli

ROZKŁ.BETA.ODWR(p;α;β;[a];[b])

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

α ; β parametry rozkładu

a ; b dolna i górna wartość argumentu x (domyślne wartości to $a = 0$, $b = 1$)

ROZKŁ.GAMMA

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^{p-1} e^{-\frac{x}{\lambda}}}{\lambda^p \Gamma(p)} & x > 0 \\ 0 & x \leq 0 \end{cases} \quad p, \lambda \in (0, +\infty)$$

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **gamma**.

Składnia

ROZKŁ.GAMMA(x;alfa;beta;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.GAMMA (x ;α;β;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

$\alpha = p$; $\beta = \lambda$ parametry rozkładu

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq x)$

ROZKŁ.GAMMA.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu gamma.

Składnia

ROZKŁ.GAMMA.ODWR(prawdopodobieństwo;alfa;beta)

czyli

ROZKŁ.GAMMA.ODWR(p;α;β)

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

$\alpha = p$; $\beta = \lambda$ parametry rozkładu

ROZKŁ.CHI

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **chi-kwadrat**.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^{\frac{n}{2}-1} e^{-\frac{x}{2}}}{2^{\frac{n}{2}} \Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} & x > 0 \\ 0 & x \leq 0 \end{cases} \quad n \in \mathbb{N}$$

Składnia

ROZKŁ.CHI(x;stopnie_swobody;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.CHI(x;n;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy K = 1 to $P(X \leq x)$

Przykład

Zmienna losowa Y_{12} ma rozkład chi kwadrat z 12. stopniami swobody. Oblicz:

- $P(Y_{12} < 10)$
- $P(Y_{12} > 15)$
- $P(5 < Y_{12} < 20)$

Ad. a) $P(Y_{12} < 10) = \text{ROZKŁ.CHI}(10;12;1) = 0,38404$

Ad. b) $P(Y_{12} > 15) = 1 - \text{ROZKŁ.CHI}(15;12;1) = 1 - 0,7586 = 0,2414$

Ad. c) $P(5 < Y_{12} < 20) = \text{ROZKŁ.CHI}(20;12;1) - \text{ROZKŁ.CHI}(5;12;1) = 0,93291 - 0,04202 = 0,890893$

ROZKŁ.CHI.PS

Zwraca dopełnienie dystrybuanty dla rozkładu **chi-kwadrat** $P(X > x)$.

Składnia

ROZKŁ.CHI.PS(x;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.CHI.PS(x;n)

x argument funkcji dopełnienia dystrybuanty ($1-F(x)$)

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa Y_{12} ma rozkład chi kwadrat z 12. stopniami swobody. Oblicz:

- $P(Y_{12} < 10)$
- $P(Y_{12} > 15)$
- $P(5 < Y_{12} < 20)$

Ad. a) $P(Y_{12} < 10) = 1 - \text{ROZKŁ.CHI.PS}(10;12) = 1 - 0,61596 = 0,38404$

Ad. b) $P(Y_{12} > 15) = \text{ROZKŁ.CHI.PS}(15;12) = 0,2414$

Ad. c) $P(5 < Y_{12} < 20) = \text{ROZKŁ.CHI.PS}(5;12) - \text{ROZKŁ.CHI.PS}(20;12) = 0,957979 - 0,06709 = 0,890893$

ROZKŁ.CHI.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu **chi-kwadrat**.

Składnia

ROZKŁ.CHI.ODWR(prawdopodobieństwo;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.CHI.ODWR(p;n)

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa Y_{12} ma rozkład chi kwadrat z 12. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(Y_{12} < x) = 0,95$

$$x = \text{ROZKŁ.CHI.ODWR}(0,95;12) = 21,02607$$

ROZKŁ.CHI.ODWR.PS

Zwraca wartość argumentu x dla **prawostronnego rozkładu chi-kwadrat**.

Składnia

ROZKŁ.CHI.ODWR.PS(prawdopodobieństwo;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.CHI.ODWR.PS(p;n)

p prawdopodobieństwo

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa Y_{12} ma rozkład chi kwadrat z 12. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(Y_{12} > x) = 0,05$

$$x = \text{ROZKŁ.CHI.ODWR.PS}(0,05;12) = 21,02607$$

ROZKŁ.T

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu **t-Studenta**.

$$f(x) = \frac{\Gamma\left(\frac{n+1}{2}\right)}{\Gamma\left(\frac{1}{2}\right)\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)\sqrt{n}\left(1+\frac{x^2}{n}\right)^{\frac{n+1}{2}}} \quad x \in R \quad n \in N$$

Składnia

ROZKŁ.T(x;stopnie_swobody;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.T(x;n;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

K kumulacja, jeśli $K = 0$ to funkcja zwraca wartość gęstości $f(x)$, gdy $K = 1$ to $P(X \leq x)$

Przykład

Zmienna losowa T_6 ma rozkład Studenta z 6. stopniami swobody. Oblicz:

a) $P(T_6 < -2)$

b) $P(T_6 > 1)$

c) $P(1 < T_6 < 2)$

Ad. a) $P(T_6 < -2) = \text{ROZKŁ.T}(-2;6;1) = 0,046213$

Ad. b) $P(T_6 > 1) = 1 - \text{ROZKŁ.T}(1;6;1) = 1 - 0,822041 = 0,177958$

Ad. c) $P(1 < T_6 < 2) = \text{ROZKŁ.T}(2;6;1) - \text{ROZKŁ.T}(1;6;1) = 0,95379 - 0,822041 = 0,131746$

ROZKŁ.T.DS

Zwraca prawdopodobieństwo dla dwustronnego rozkładu **t-Studenta**. $P(|X| > x)$.

Składnia

ROZKŁ.T.DS(x;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.T.DS(x;n)

x wartość krytyczna

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa T_6 ma rozkład Studenta z 6. stopniami swobody. Oblicz $P(|T_6| > 1)$

$$P(|T_6| > 1) = \text{ROZKŁ.T.DS}(1;6) = 0,355918$$

ROZKŁ.T.PS

Zwraca dopełnienie dystrybuanty dla rozkładu **t-Studenta** $P(X > x)$.

Składnia

ROZKŁ.T.PS(x;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.T.PS(x;n)

x argument funkcji dopełnienia dystrybuanty ($1-F(x)$)

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa T_6 ma rozkład Studenta z 6. stopniami swobody. Oblicz $P(T_6 > 1)$

$$P(T_6 > 1) = \text{ROZKŁ.T.PS}(1;6) = 0,177959$$

ROZKŁ.T.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu **t-Studenta** .

Składnia

ROZKŁ.T.ODWR(prawdopodobieństwo;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.T.ODWR($p;n$)

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa T_6 ma rozkład Studenta z 6. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(T_6 < x) = 0,95$

$$x = \text{ROZKŁ.T.ODWR}(0,95;6) = 1,94318$$

ROZKŁ.T.ODWR.DS

Zwraca wartość argumentu x dla dwustronnego rozkładu **t-Studenta** $P(|X| > x) = p$.

Składnia

ROZKŁ.T.ODWR.DS(prawdopodobieństwo;stopnie_swobody)

czyli

ROZKŁ.T.ODWR.DS($p;n$)

p prawdopodobieństwo

n parametr rozkładu (liczba stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa T_6 ma rozkład Studenta z 6. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(|T_6| > x) = 0,05$

$$x = \text{ROZKŁ.T.ODWR.DS}(0,05;6) = 2,446912$$

ROZKŁ.F

Zwraca dystrybuantę/gęstość dla rozkładu prawdopodobieństwa **F-Snedecora**.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\Gamma\left(\frac{n_1+n_2}{2}\right) \left(\frac{n_1}{n_2}\right)^{\frac{n_1}{2}} x^{\frac{n_1-2}{2}} \left(1 + \frac{n_1}{n_2}x\right)^{-\frac{n_1+n_2}{2}}}{\Gamma\left(\frac{n_1}{2}\right) \Gamma\left(\frac{n_2}{2}\right)} & x > 0 \\ 0 & x \leq 0 \end{cases} \quad n_1, n_2 \in \mathbb{N}$$

Składnia

ROZKŁ.F(x;stopnie_swobody1;stopnie_swobody2;skumulowany)

czyli

ROZKŁ.F(x;n₁;n₂;K)

x argument funkcji gęstości/dystrybuanty

n₁, n₂ parametry rozkładu (liczby stopni swobody)

K kumulacja, jeśli K = 0 to funkcja zwraca wartość gęstości f(x), gdy K = 1 to P(X ≤ x)

Przykład

Zmienna losowa F_{6,4} ma rozkład F-Snedecora z 6. i 4. stopniami swobody. Oblicz:

- P(F_{6,4} < 2)
- P(F_{6,4} > 1)
- P(1 < F_{6,4} < 2)

Ad. a) P(F_{6,4} < 2) = ROZKŁ.F(2;6;4;1) = 0,738281

Ad. b) P(F_{6,4} > 1) = 1 - ROZKŁ.F(1;6;4;1) = 1 - 0,4752 = 0,5248

Ad. c) P(1 < F_{6,4} < 2) = ROZKŁ.F(2;6;4;1) - ROZKŁ.F(1;6;4;1) = 0,738281 - 0,4752 = 0,26308125

ROZKŁ.F.PS

Zwraca dopełnienie dystrybuanty dla rozkładu F-Snedecora P(X > x).

Składnia

ROZKŁ.F.PS(x; stopnie_swobody1;stopnie_swobody2)

czyli

ROZKŁ.F.PS(x;n₁;n₂)

x argument funkcji dopełnienia dystrybuanty

n₁, n₂ parametry rozkładu (liczby stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa F_{6,4} ma rozkład F-Snedecora z 6. i 4. stopniami swobody. Oblicz:

- P(F_{6,4} < 2)
- P(F_{6,4} > 1)
- P(1 < F_{6,4} < 2)

Ad. a) $P(F_{6,4} < 2) = 1 - \text{ROZKŁ.F.PS}(2;6;4) = 1 - 0,261719 = 0,738281$

Ad. b) $P(F_{6,4} > 1) = \text{ROZKŁ.F.PS}(1;6;4) = 0,5248$

Ad. c) $P(1 < F_{6,4} < 2) = \text{ROZKŁ.F.PS}(1;6;4) - \text{ROZKŁ.F.PS}(2;6;4) = 0,5248 - 0,261719 = 0,26308125$

ROZKŁ.F.ODWR

Zwraca kwantyl rozkładu **F-Snedecora**.

Składnia

ROZKŁ.F.ODWR(prawdopodobieństwo; stopnie_swobody1;stopnie_swobody2)

czyli

ROZKŁ.F.ODWR($p; n_1; n_2$)

p prawdopodobieństwo (rzęd kwantyla)

n_1, n_2 parametry rozkładu (liczby stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa $F_{6,4}$ ma rozkład F-Snedecora z 6. i 4. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(F_{6,4} < x) = 0,95$

$$x = \text{ROZKŁ.F.ODWR}(0,95; 6;4) = 6,163132$$

ROZKŁ.F.ODWR.PS

Zwraca wartość argumentu x dla **prawostronnego rozkładu F-Snedecora**.

Składnia

ROZKŁ.F.ODWR.PS(prawdopodobieństwo; stopnie_swobody1;stopnie_swobody2)

czyli

ROZKŁ.F.ODWR.PS($p; n_1; n_2$)

p prawdopodobieństwo

$n_1; n_2$ parametry rozkładu (liczby stopni swobody)

Przykład

Zmienna losowa $F_{6,4}$ ma rozkład F-Snedecora z 6. i 4. stopniami swobody.

Wyznaczyć x dla którego $P(F_{6,4} > x) = 0,05$

$$x = \text{ROZKŁ.F.ODWR.PS}(0,05; 6;4) = 6,163132$$

Inne przydatne funkcje:

Przykład

Zmienna losowa X ma rozkład określony funkcją prawdopodobieństwa:

x_k	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6
p_k	0,05	0,1	0,1	0,2	0,05	0,05	0,2	0,1	0,1	0,05

Obliczyć EX , D^2X

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	x_k	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6		
2	p_k	0,05	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	1	suma
3													
4	$EX = m_1$	1,65											=SUMA.ILOCZYNÓW(B1:K1;B2:K2)
5	m_2	8,45											=SUMA.ILOCZYNÓW(B1:K1;B1:K1;B2:K2)
6	D^2X	5,73											=B5-B4^2
7													

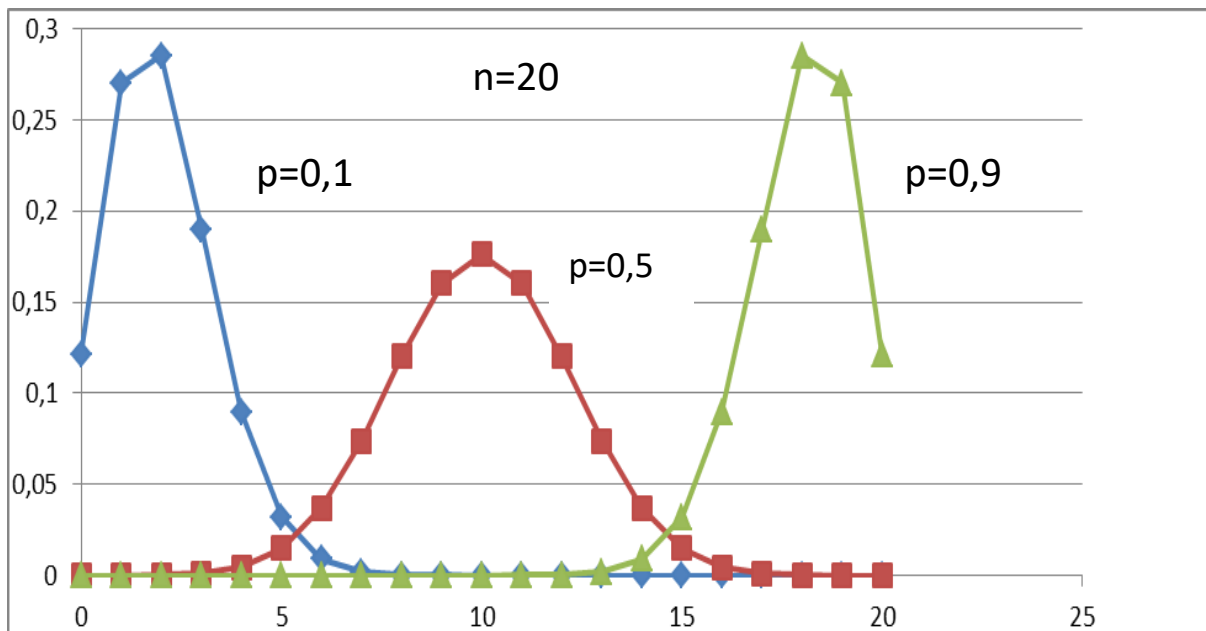
Analogicznie można obliczać momenty wyższych rzędów.

Przykład

Korzystając z funkcji ROZKŁ.DWUM i wykresu punktowego możemy stabilizować i zaprezentować graficznie funkcję prawdopodobieństwa rozkładu dwumianowego.

Np. dla $n=20$, $p=0,1$; $p=0,5$; $p=0,9$.

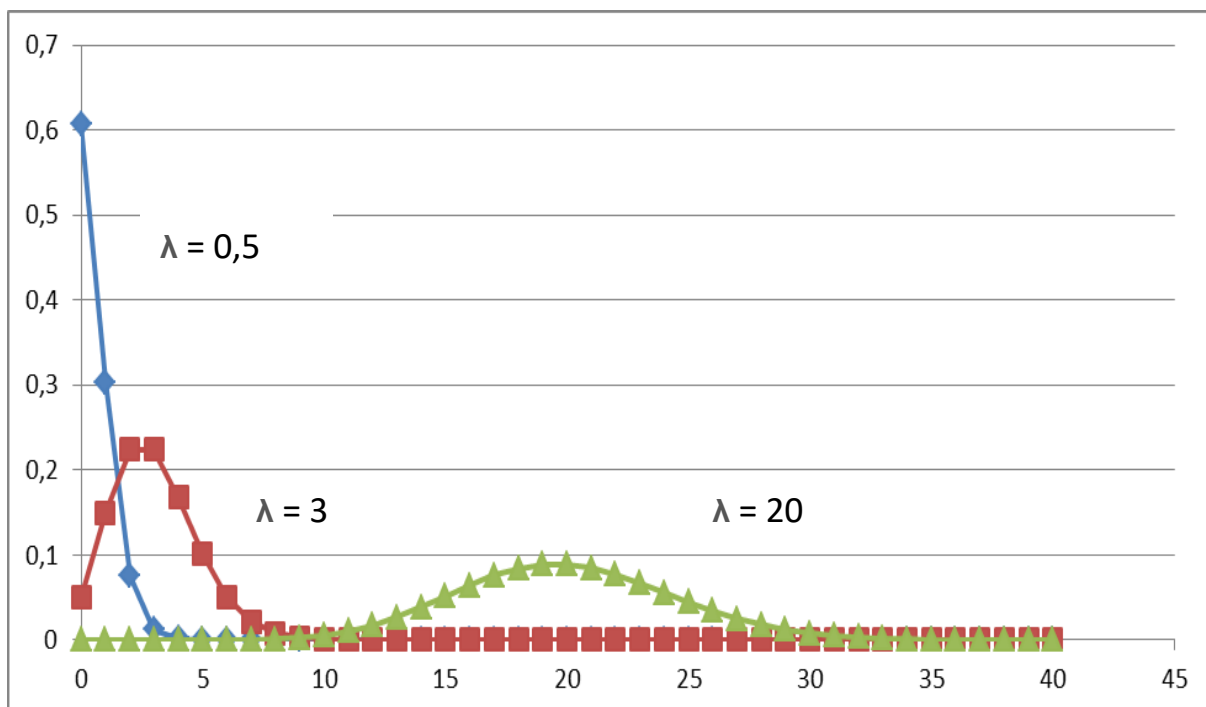
k	n		
	0,1	0,5	0,9
	p		
20	0,1	0,5	0,9
k	P(k)	P(k)	P(k)
0	0,121576655	9,54E-07	1E-20
1	0,270170344	1,91E-05	1,8E-18
2	0,285179807	0,000181	1,54E-16
3	0,190119871	0,001087	8,31E-15
4	0,089778828	0,004621	3,18E-13
5	0,031921361	0,014786	9,15E-12
6	0,008867045	0,036964	2,06E-10
7	0,001970454	0,073929	3,71E-09
8	0,000355776	0,120134	5,42E-08
9	5,27076E-05	0,160179	6,51E-07
10	6,44204E-06	0,176197	6,44E-06
11	6,50711E-07	0,160179	5,27E-05
12	5,4226E-08	0,120134	0,000356
13	3,70776E-09	0,073929	0,00197
14	2,05987E-10	0,036964	0,008867
15	9,15496E-12	0,014786	0,031921
16	3,1788E-13	0,004621	0,089779
17	8,3106E-15	0,001087	0,19012
18	1,539E-16	0,000181	0,28518
19	1,8E-18	1,91E-05	0,27017
20	1E-20	9,54E-07	0,121577

Przykład

Korzystając z funkcji ROZKŁ.POISSON i wykresu punktowego możemy stabilizować i zaprezentować graficznie funkcję prawdopodobieństwa rozkładu Poissona.

Np. dla $k=0, \dots, 40, \lambda = 0,5; \lambda = 3; \lambda = 20$.

Przykład

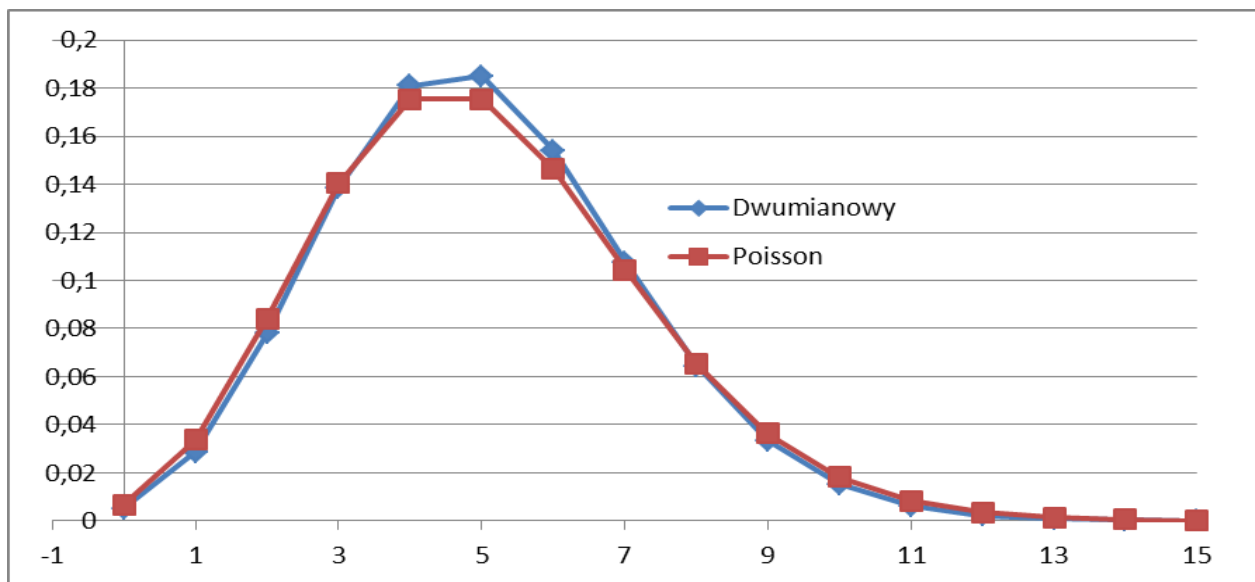
Korzystając z funkcji ROZKŁ.DWUM i ROZKŁ.POISSON i wykresu punktowego możemy stabilizować i zaprezentować graficznie przybliżenie Poissona.

Np. dla $k = 50, p = 0,1$; (wtedy $\lambda = 5$).

Zwróćmy uwagę na dokładność przybliżenia.

n	p	lambda
50	0,1	5

k	Dwumianowy	Poisson
0	0,005153775	0,006737947
1	0,028632084	0,033689735
2	0,077942897	0,084224337
3	0,13856515	0,140373896
4	0,180904501	0,17546737
5	0,184924601	0,17546737
6	0,154103834	0,146222808
7	0,107628075	0,104444863
8	0,064277878	0,065278039
9	0,03332927	0,036265577
10	0,015183334	0,018132789
11	0,00613468	0,008242177
12	0,002215301	0,00343424
13	0,0007195	0,001320862
14	0,000211282	0,000471736
15	5,63418E-05	0,000157245
16	1,36942E-05	4,91392E-05
17	3,04315E-06	1,44527E-05
18	6,19901E-07	4,01464E-06
19	1,16005E-07	1,05648E-06
20	1,99786E-08	2,64121E-07

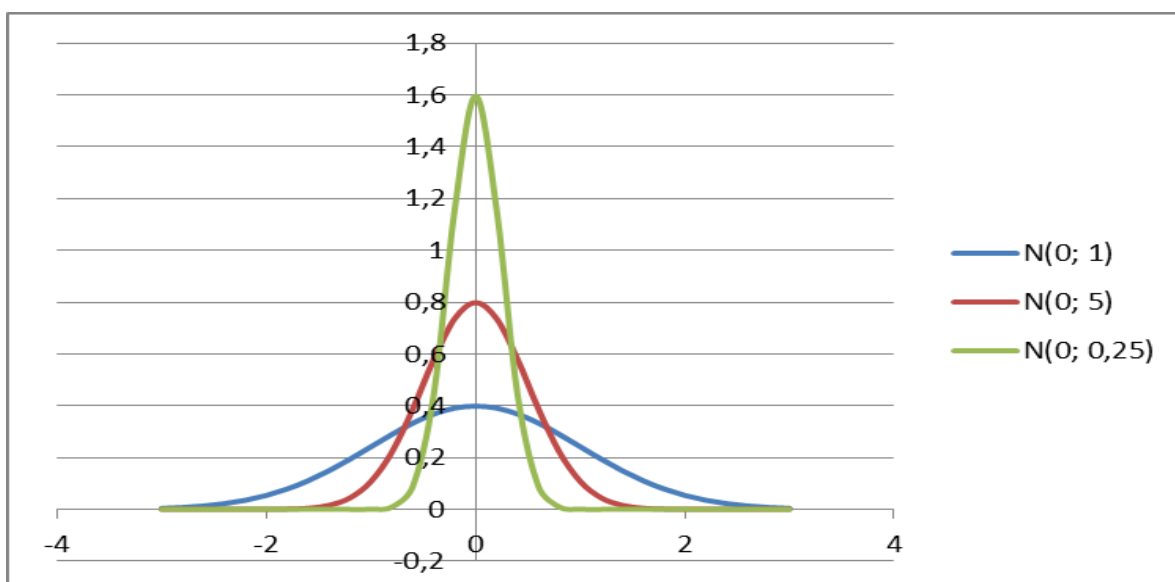
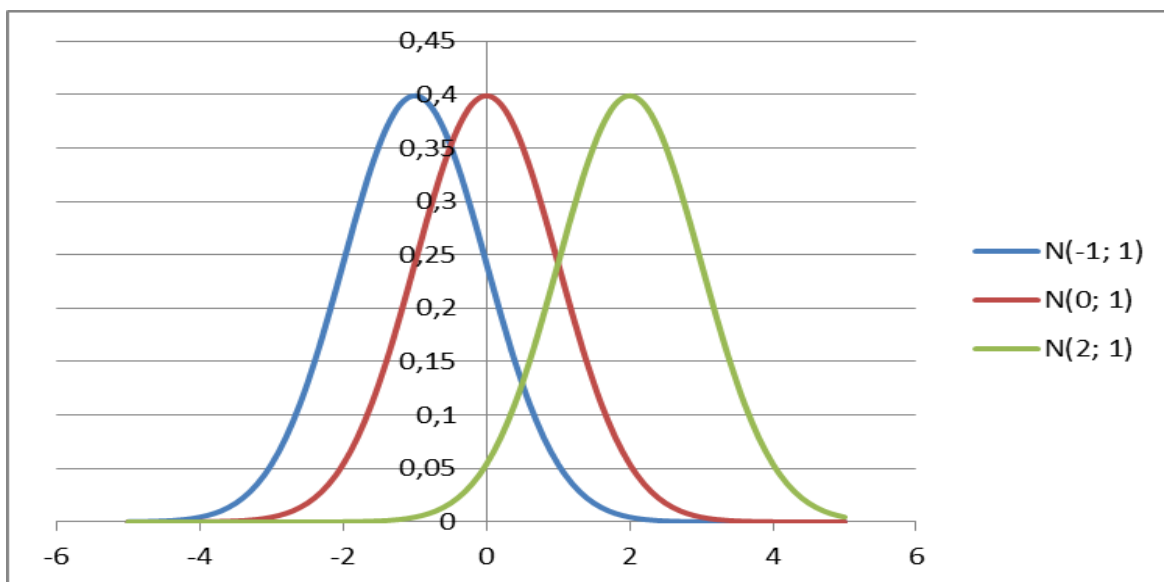

Przykład

Korzystając z funkcji ROZKŁ.NORMALNY i wykresu punktowego możemy stabilizować i zaprezentować graficznie funkcję gęstości rozkładu normalnego.

Np. a) dla $N(-1; 1)$, $N(-1; 0)$, $N(-1; 2)$, w przedziale $[-5; 5]$.

Np. b) dla $N(0; 1)$, $N(0; 0,5)$, $N(0; 0,25)$, w przedziale $[-3; 3]$.

ZADANIA

Zadanie 1 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Prawdopodobieństwo trafienia celu w jednym strzale wynosi 0,6.

Do celu oddano niezależnie 10 strzałów. Oblicz prawdopodobieństwo, że cel został trafiony:

- jeden raz,
- dwa razy,
- co najmniej raz,
- więcej niż dwa razy,
- co najmniej trzy razy i mniej niż 8 razy.

Zadanie 2 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Zmienna losowa X ma rozkład Poissona z parametrem $\lambda = 8$. Oblicz:

- i) $P(X = 6)$
- j) $P(X = 8)$
- k) $P(X = 12)$
- l) $P(X < 10)$
- m) $P(X \leq 10)$
- n) $P(X > 7)$
- o) $P(X \geq 7)$
- p) $P(6 \leq X < 10)$
- q) $P(6 \leq X \leq 10)$

Zadanie 3 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Zmienna losowa X ma rozkład dwumianowy z parametrami $n = 100$, $p = 0,02$.

Stosując przybliżenie Poissona oblicz:

- a) $P(X = 0)$
- b) $P(X = 2)$
- c) $P(X = 5)$
- d) $P(X \geq 1)$
- e) $P(X \geq 2)$
- f) $P(X \leq 4)$

Zadanie 4 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Wadliwość produkcji pewnych detali jest równa 0,03. Zmienna losowa X oznacza liczbę wadliwych detali w pudełku liczącym 80 sztuk. Oblicz:

- a) $P(X = 3)$
- b) $P(2 \leq X < 7)$
- c) $P(2 \leq X \leq 7)$
- d) $P(2 < X \leq 7)$

Zadanie 5 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Zmienna losowa X ma rozkład $N(2; 3)$. Oblicz:

- a) $P(-4 < X < 11)$
- b) $P(X < 0)$
- c) $P(X < 5)$
- d) $P(X > 1)$
- e) $P(X > 4)$

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

Wyznacz wartość gęstości tej zmiennej losowej w punkcie:

- a) 2 b) 0 c) -2 d) 5

Zadanie 6 (Oblicz stosując funkcje programu EXCEL)

Zmienna losowa X ma rozkład $N(0; 1)$. Φ jest dystrybuantą tej zmiennej losowej. Wyznacz liczbę a spełniającą zależność:

- h) $\Phi(a) = 0,01$
i) $\Phi(a) = 0,05$
j) $\Phi(a) = 0,95$
k) $\Phi(a) = 0,99$
l) $P(X > a) = 0,02$
m) $P(|X| < a) = 0,5$
n) $P(|X| > a) = 0,95$

Zadanie 7

Zmienna losowa X ma rozkład jednostajny w przedziale $(-a; a)$.

Wyznacza a gdy

- a) $P(0,125 < X < 0,25) = 1/32$
b) $P(X > 1,5) = 3P(X \leq -2,5)$
c) $D^2X = 16/3$

Odp. a) 2; b) 3; c) 4

Zadanie 8

T – czas (h) diagnozowania określonego typu samochodu.

Zakładamy, że zmienna losowa T ma rozkład jednostajny w przedziale $(1; 4)$.

- a) Jaki jest oczekiwany czas diagnozy,
b) Jaki jest oczekiwany koszt diagnozy, jeśli funkcja kosztów diagnozy jest postaci
 $K = 100\sqrt{T}$.

Odp. a) 2,5h; b) 155,56zł

Zadanie 9

Sprawdzić, że zmienna losowa X o rozkładzie Poissona z parametrem λ spełnia następujący

wzór rekurencyjny: $P(X = k + 1) = \frac{\lambda}{k + 1} P(X = k)$

Wiadomo, że $P(X = 2) = 2P(X = 1)$, Oblicz $P(X = 3)$.

Zadanie 10

Zmienna losowa X ma rozkład Poissona,

Wiadomo, że $P(X = 2) = 2P(X = 1)$, Oblicz $P(X = 3)$.

Odp. 0,195

Zadanie 11

Zmienna losowa X ma rozkład Poissona o wartości oczekiwanej równej 1,5.

Zmienna losowa Y ma rozkład jednostajny w przedziale $(-1, 1)$.

Wiedząc, że X, Y są niezależne, obliczyć:

- c) $E(-2X + 3EY + 2)$
- d) $D^2(2X - 3D^2Y + 4)$

(odp. a) -1; b) 7)

Zadanie 12

Zmienna losowa X ma rozkład wykładniczy z parametrem a .

Wyznacza a gdy

- a) $EX = 2,5$
 - b) $D^2X = EX$
 - c) $P(X < 2) = 2 P(X > 2)$
- Odp. a) 0,6; b) 1; c) $0,5 \ln 3$

Zadanie 13

Automat produkuje oporniki. Ich oporność ma rozkład $N(65\Omega; 0,9\Omega)$.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że losowo wybrany opornik wyprodukowany przez ten automat ma oporność większą od 64Ω lecz mniejszą od 67Ω . Jaki jest praktyczny zakres oporności wyprodukowanych przez ten automat oporników?

Odp. 0,854; $[62,3; 67,7]$

Zadanie 14

Napięcie na wyjściu zasilacza ma rozkład $N(15V; 200mV)$.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że napięcie wyjściowe jest dopuszczalne? Jako napięcie dopuszczalne przyjęto $(15 \pm 0,3)V$.

Odp. 0,866

Zadanie 15

Automat produkuje rezystory o oporności 1000Ω i tolerancji 10%. Zakładamy, że rozkład ich oporności jest normalny.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że losowo wybrany opornik zostanie wybrakowany?

Odp. 0,045

ZADANIA DODATKOWE DOTYCZĄCE ROZKŁADU NORMALNEGO

Zadanie D1

Zmienna losowa X ma rozkład $N(-2; 3)$. Obliczyć:

- a) $P(X > -1)$,
- b) $P(X < -5)$,
- c) $P(-5 < X < -1)$

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

(odp. a) 0,3707; b) 0,1592; c) 0,2902)

Zadanie D2

Zmienna losowa X ma rozkład $N(1,5; 3)$. Obliczyć:

- a) $P(X < 2,5)$,
- b) $P(X > -0,5)$,
- c) $P(0,5 < X < 2)$
- d) $P(|2X - 1| < 1)$,
- e) $P(|X| > 0,5)$,

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

(odp. a) 0,6293; b) 0,75; c) 0,4706, d) 0,1, e) 0,88)

Zadanie D3

Wzrost ludzi w pewnej populacji ma rozkład $N(170,10)$. Wyznaczyć procent osób w tej populacji:

- a) mających wzrost poniżej 165 cm,
- b) mających wzrost powyżej 170 cm,
- c) mających wzrost powyżej 180 cm,
- d) mających wzrost powyżej 190 cm,
- e) mających wzrost powyżej 200 cm,
- f) mających wzrost pomiędzy 165 a 170 cm,

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

(odp. a) 31%; b) 50%; c) 16%; d) 2%; e) 0,1%; f) 19%)

Zadanie D4

Dochód pewnej grupy pracowników ma rozkład normalny o wartości oczekiwanej 1000 zł i odchyleniu standardowym 200 zł. Obliczyć prawdopodobieństwo, że wśród 2 wylosowanych pracowników z tej grupy nie będzie ani jednego o dochodzie powyżej 1200 zł.

(odp. około 0,7)

Zadanie D5

Według producenta maksymalny przebieg silnika bez remontu jest zmienną losową o rozkładzie $N(300000, 40000)$. Jakie jest prawdopodobieństwo, że silnik zapewni przebieg powyżej 350 000 km?

(odp. około 0,1056)

Zadanie D6

Reklama cukierków TIK-TAK zapewnia, że mają one tylko 2 kalorie. Jak duże powinno być odchylenie standardowe rozkładu kaloryczności tych cukierków aby szansa trafienia na cukierek zawierający co najmniej 3 kalorie była mniejsza niż 0,01 (przyjmujemy rozkład normalny $N(2, \sigma)$)?

(odp. $\sigma < 0,429$)

Zadanie D7

Straty pewnej grupy firm mają rozkład normalny o wartości oczekiwanej 10 000 zł i odchyleniu standardowym 5 000 zł. Obliczyć prawdopodobieństwo, że wśród 3 wylosowanych firm z tej grupy będzie dokładnie jedna przynosząca zyski.

Zadanie D8

Gęstość zmiennej losowej X określona jest wzorem:

$$f(x) = ae^{-\frac{(x+3)^2}{8}} \quad x \in \mathbb{R}.$$

Wyznaczyć:

- a) wartość parametru a ,
 b) obliczyć prawdopodobieństwo tego, że wartości tej zmiennej losowej będą różnić się od jej wartości oczekiwanej nie więcej niż o 1 (wynik zinterpretować na wykresie gęstości).
 (odp. a) $a = 0,19947$; b) $0,68$)

Zadanie D9

Zmienna losowa X ma rozkład $N(m, \sigma)$.

Wyznaczyć współczynnik asymetrii i kurtozę tego rozkładu.

Zadanie D10

Zmienna losowa X ma rozkład $N(0; 1)$. Wyznaczyć x dla których:

- a) $P(X < x) = 0,5$ $P(X > x) = 0,5$
 b) $P(X < x) = 0,05$ $P(X > x) = 0,05$
 c) $P(|X| < x) = 0,95$ $P(|X| < x) = 0,99$

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

(odp. a) 0; b) 1,64; -1,64 c) 1,96; 2,58)

Zadanie D11

Zmienna losowa X ma rozkład $N(-2; 3)$. Wyznaczyć x dla których:

- a) $P(X < x) = 0,6$ $P(X < x) = 0,4$ $P(X > x) = 0,1$
 b) $P(|X + 2| > x) = 0,1$ $P(|X + 2| < x) = 0,98$

Otrzymane wyniki zinterpretować na wykresie gęstości.

(odp. a) -1,24; -2,76; 1,84; b) 4,9; 6,99)

Zadanie D12

Określić błąd standardowy dalmierza wiedząc, że jego pomiary nie są obarczone błędem systematycznym a błędy przypadkowe X mają rozkład normalny i z prawdopodobieństwem 0,95 mieszczą się w przedziale ± 20 m.

(odp. 10,2)

Zadanie D13

Wzrost X w pewnej populacji chłopców ma rozkład $N(160, 10)$. Jaki jest wzrost określonego chłopca z tej populacji jeśli wiadomo, że co czwarty chłopiec z tej populacji jest od niego wyższy?

Wskazówka. Wyznacz x z zależności $P(X > x) = 0,25$.

(odp. 166,7)

Zadanie D14

Automat produkuje oporniki. Ich oporność ma rozkład $N(2000\Omega; 10\Omega)$.

Wyznaczyć przedział $[2000-x; 2000+x]$, aby z prawdopodobieństwem 0,955 losowo wybrany opornik miał oporność mieszczącą się w tym przedziale.

(odp. [1980; 2020])